

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет оборони України
Освітня програма	59669 Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	253 Військове управління

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	1159
Повна назва ЗВО	Національний університет оборони України
Ідентифікаційний код ЗВО	07834530
ПІБ керівника ЗВО	Коваль Михайло Володимирович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	nuou.org.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/1159>

☒ ЗВО є вищим військовим навчальним закладом (закладом вищої освіти із специфічними умовами навчання)

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	59669
Назва ОП	Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра авіації інституту авіації та протиповітряної оборони
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедри: військового права та правоохоронної діяльності; лідерства; зв'язків з громадськістю; оборонного менеджменту; інформаційно-аналітичних технологій; іноземних мов; фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту; стратегії національної безпеки та оборони; менеджменту персоналу і підготовки військ (сил); оперативного мистецтва; управління військами; суспільних наук; Повітряних Сил; Сухопутних військ; комунікаційних технологій та кіберзахисту. Науковий центр дистанційного навчання; центр імітаційного моделювання
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	03049, м. Київ, пр-кт Повітряних Сил, 28
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Професіонал військового управління, офіцер оперативного рівня
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	481410
ПІБ гаранта ОП	Мартинюк Олексій Ростиславович
Посада гаранта ОП	Заступник начальника кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	o.martyniuk@ed.nuou.org.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-215-78-55

Додатковий телефон гаранта ОП **+38(099)-545-02-35**

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 10 міс.
очна денна	1 р. 10 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців-магістрів з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем (БПАС) для потреб складових Сектору безпеки і оборони України, у першу чергу МО і ЗС України, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що характеризуються невизначеністю умов і вимог під час управління діями оперативних угруповань (військових частин), їх всебічного забезпечення, вирішення специфічних питань бойового застосування, управління та забезпечення дій військових частин безпілотних авіаційних систем під час спільного виконання ними завдань в операціях (бойових діях). ОП реалізується ЗВО на підставі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил) для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію Наказом МОН України від 05.04.2022 № 296.

ОП була вперше розроблена у 2023 році робочою групою, до складу якої ввійшли науково-педагогічні (НПП) та наукові працівники Національного університету оборони України (НУОУ), представники замовника на підготовку військових фахівців, професіонали, які застосовують БПАС та здобувач вищої освіти. Підготовка фахівців за ОП розпочалась у вересні 2023 року.

Розроблення ОП обумовив стрімкий розвиток застосування БПАС і необхідність у підготовці фахівців оперативного рівня для створених військових частин безпілотної авіації та вертикалі органів управління БПАС. Створення ОП відбулось після ряду зустрічей робочої групи зі всіма стейкхолдерами на підставі опрацювання депутатського звернення від 18.01.2022 №061/3-786 щодо створення Центру безпілотної авіації України та організації системи освіти і підготовки військових професіоналів з бойового застосування, управління та забезпечення дій БПАС; рекомендацій комісії МО України щодо перевірки стану підготовки військових фахівців в НУОУ від 11.11.2022 вх. НУОУ № 6850. Уточнення відбулись відповідно до доручення НГШ ЗС України щодо обґрунтування перспективної моделі підготовки фахівців у ВВНЗ, навчальних центрах з планування, застосування, експлуатації та забезпечення безпілотних систем від 06.08.2023 №4885/С/д.

У зв'язку з уведенням в дію Професійного стандарту офіцера оперативного рівня ЗС України з бойового застосування, управління та забезпечення дій БПАС (ВОС 063402), затвердженого Начальником Головного управління безпілотних систем ГШ ЗС України 24.02.2024 ОП була ретельно переопрацьована робочою групою з залученням всіх зацікавлених сторін та схвалена рішенням Вченої ради НУОУ, протокол № 5 від 01.05.2024. Відповідно до Постанови КМУ від 30.08.2024 № 1021 Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-p>) до ОП робочою групою з залученням всіх зацікавлених сторін було внесено відповідні зміни, схвалені рішенням Вченої ради НУОУ, протокол № 7 від 23.06.2025, та введено в дію оновлену ОП наказом начальника НУОУ від 04.09.2025 №514/нод. ОП отримала позитивні рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів і в 2025 році здійснено набір слухачів на оновлену програму.

Разом з тим, відповідно до зазначеної постанови випуск слухачів набору 2024 року буде здійснено за ОП, введеною в дію в 2024 році (спеціальність 253 Військове управління (за видами збройних сил)). ОП постійно розвивається та вдосконалюється відповідно до розвитку безпілотної авіації. Зміни в робочі програми навчальних дисциплін, силябуси та навчально-методичні матеріали (НММ) вносяться одразу з появою нових форм і способів застосування БПАС, розробленням та удосконаленням директивних документів, після отримання стейкхолдерами нового бойового досвіду, тощо.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідно му навчально му році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2025 - 2026	20	4	16	0	0
2 курс	2024 - 2025	20	4	11	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	програми відсутні

другий (магістерський) рівень	49504 Бойове застосування та управління діями військових частин радіотехнічних військ 59669 Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем 49503 Бойове застосування та управління діями військових частин зенітних ракетних військ 62352 Військове управління (за видами збройних сил) 49506 Бойове застосування та управління діями військових частин авіації 49497 Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ 49498 Бойове застосування та управління діями військових частин Десантно-штурмових військ 64829 Бойове застосування та управління діями військових частин Сил спеціальних операцій 64830 Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних систем 49507 Організація бойового застосування та експлуатації озброєння і військової техніки Військово-Морських Сил 49499 Бойове застосування та управління діями військових частин ракетних військ і артилерії 49500 Бойове застосування та управління діями військових частин військ протиповітряної оборони Сухопутних військ 49501 Бойове застосування та управління діями військових частин військової розвідки та спеціального призначення 49502 Бойове застосування та управління діями військових частин Військово-Морських Сил 49505 Бойове застосування та управління діями військових частин авіації Сухопутних військ
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37119 Військове управління (за видами збройних сил)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	128993	47823
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	128993	47823
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- ☐ щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- ☐ щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	ОПП 253 БЗУЗДБнАС=2024+нідпису.pdf	V1JBZDugQMq1AsUk92qoPUue2XCBxlDYpHQmjB5/dE0=
Навчальний план за ОП	НП_БЗУЗБнАС_3ФЗО_2024.pdf	aB6lEXM+pat81eiaY19i29prqt+O8sKqgX7E4m4S+yk=
Навчальний план за ОП	НП_БЗУЗБнАС_ДФЗО_2024.pdf	GL3isYFqtVXFcnROis5NXRahMza6pJE39iE9JFWEYMk=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	Рецензія-відгук_БнАС_Стешенко.pdf	b/DeP2bNH3E/ve4yK69lBqqrQY4lTmG1lXaRBOuVyrI=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій	Рецензія-відгук_БнАС_Шалигін.pdf	Z6qoWc8XmzFZI/SbOgChnYP44jTfvd3eaQCL9w5lmfY=

наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)		
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія-відгук_БпАС_Янцевич.pdf</i>	3oldy7jF6PvFb5zXdAGl4N741Tcytyb1QyurgiEFk6c=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Рецензія- відгук_БпАС_Ярошенко.pdf</i>	ALNsTNSSgo5VNiH5r5LPJbZDd6G9cx/eNBegS+LJkkY =

9. Інформація про наявність в акредитаційній справі інформації з обмеженим доступом

☒ Справа містить інформацію з обмеженим доступом

Зазначте, які частини відомостей про самооцінювання містять інформацію з обмеженим доступом, до якого виду інформації з обмеженим доступом вона належить та на якій підставі (із зазначенням відповідних норм законодавства та/або реквізитів рішення про обмеження доступу до інформації)

Частина відомостей про самооцінювання, яка містить інформацію з обмеженим доступом	Вид інформації з обмеженим доступом	Опис інформації, доступ до якої обмежений	Підстава для обмеження доступу до інформації
Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП	службова	Інформація про НПП	Перелік відомостей Міністерства оборони України, які містять службову інформацію (ПСІ-2023), 4.3. Відомості за сукупністю всіх показників щодо чисельності, кількості та якісних характеристик особового складу, а також списки посадових осіб за структурний підрозділ Міністерства оборони України.

1. Проєктування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених діючим стандартом вищої освіти за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил) галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону для другого (магістерського) рівня ВО, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 05.04.2022 № 296 (<https://lnk.ua/xVmBq3PNv>).

Визначені вказаним Стандартом вищої освіти результати навчання та відповідні їм компетентності враховані ОП, а їх досягнення у повному обсязі забезпечується обов'язковими освітніми компонентами ОП, освітніми компонентами за вибором ЗВО. А також можуть бути підсилені за рахунок обрання здобувачем освіти вибіркового освітнього компонент з визначених каталогів (<https://lnk.ua/Y4Qv1Xreg>).

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

ОП враховує вимоги Професійного стандарту офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем (ВОС 063402), затвердженого Начальником Головного управління безпілотних систем Генерального штабу Збройних Сил України 24.02.2024 (<https://lnk.ua/5V1oL2B4d>, <https://lnk.ua/wVljZvn4P>). ОП забезпечує досягнення професійних компетентностей та програмних результатів навчання, визначених цим стандартом.

Професійна кваліфікація присвоюється здобувачу вищої освіти відповідно до Положення про організацію

освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), Положення про екзаменаційну комісію НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-ek-nduu-25.pdf>) та ОПП за результатами успішної атестації, яка включає захист кваліфікаційної роботи магістра.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів)?

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Врахування інтересів здобувачів вищої освіти, насамперед, забезпечено включенням здобувача вищої освіти (Олександр ЛУЦЕВЯТ, старший науковий співробітник науково-дослідного відділу планування розвитку і модернізації озброєння та військової техніки в ЗС України Центрального науково-дослідного інституту ЗС України), слухача заочної форми здобуття освіти інституту авіації та протиповітряної оборони НУОУ, до групи розробників ОП. Його активна участь в розробленні ОП дозволила удосконалити суб'єкт-суб'єктний підхід до освітнього процесу. Пропозиції здобувачів враховуються під час проведення їх опитувань, як при проведенні зустрічей, так і через платформу дистанційного навчання.

Кожен слухач, в будь який час, має право подати пропозиції відносно розвитку програми на ім'я гаранта.

Через рік після випуску здобувачів здійснюється опитування як випускників, так і замовників з метою корегування ОПП для підвищення якості забезпечення потреб випускників (<https://adl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=10>).

- роботодавці

Замовником для випускників ОП є Командувач Сил безпілотних систем ЗС України. Виходячи з основних завдань покладених на замовника, у 2024 році робочою групою, до складу якої входили представники замовника та НУОУ, було розроблено Професійний стандарт офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем (ВОС 063402) (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19054>). Стандарт визначає військово-професійні та військово-спеціальні компетенції та результати навчання, які були реалізовані в освітніх компонентах ОП.

При розробці ОП до складу проєктної групи були залучені представники органів управління та бойових підрозділів, які надали пропозиції щодо специфіки підготовки відповідних офіцерів оперативного рівня.

Під час уточнення освітньої програми інтереси роботодавців враховані шляхом опрацювання та узагальнення їх рекомендацій, отриманих у рецензіях-відгуках (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19054>) та під час особистого спілкування гаранта ОП з роботодавцями.

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти враховані під час формулювання (уточнення, корегування) цілей та програмних результатів навчання ОПП, назв та обсягу обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, обговорення проєкту ОП на засіданнях групи забезпечення, кафедри, Вчених рад інституту та університету, участі НПП, які викладають на ОП, у науково-практичних конференціях та семінарах. Основними з них були:

“Спільне застосування пілотованих та безпілотних бойових систем” (24.02.2021, НУОУ);

“Досвід застосування та перспективи розвитку БпС у ЗС України. Виявлені проблеми та шляхи їх вирішення” (15.11.2023, НУОУ);

“БпА у сучасній збройній боротьбі” (07.12.2023, ХНУПС);

“Інтеграція закордонних авіаційних платформ у структуру сил оборони України. Спроможності, застосування, підтримка” (07.02.2024, НУОУ);

“Розвиток способів протидії БпАС противника за досвідом рУв” (12.02.2025, НУОУ).

На дані заходи були залучені всі стейкхолдери ОП, у тому числі НПП з ВВНЗ, які здійснюють підготовку на першому рівні вищої освіти за даним напрямком (ХНУПС, ЖВІ), що дозволило сумісно з замовником узгодити вертикаль підготовки фахівців галузі.

Також інтереси академічної спільноти у формуванні цілей та програмних результатів урахovanі шляхом створення умов для співпраці з представниками інших закладів та установ. Науково-практичний журнал категорії В “Повітряна міць України” (<http://sap.nuou.org.ua/>), який видається інститутом авіації та протиповітряної оборони, слугує майданчиком для такої співпраці.

- інші стейкхолдери

У професіоналах з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем також зацікавлені такі відомства, як Головне управління Державної авіації України, науково-дослідні установи Міністерства оборони України, інші складові сектору безпеки та оборони тощо.

Результатом співпраці з ними є узгодження позицій щодо концептуальних засад підготовки фахівців за ОП.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання в ОП враховані інтереси України як суверенної держави, яка є зовнішнім стейкхолдером, шляхом зміцнення її обороноздатності через якісну підготовку патріотично налаштованих громадян з вищою освітою.

Інтереси інших стейкхолдерів враховані безпосередньо у рамках підписаних угод про співпрацю, зокрема, як з вітчизняними, так і закордонними закладами вищої військової освіти та науковими установами (Угоди та меморандуми про співробітництво <https://nuou.org.ua/u/ms.html>). Зокрема, враховані напрями міжнародної співпраці щодо розвитку дистанційного навчання (<https://adl.nuou.org.ua/partners>).

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Основним напрямом діяльності НУОУ відповідно до Статуту Національного університету оборони України <https://nuou.org.ua/assets/documents/statut-nuou-2025-1.pdf> є провадження освітньої діяльності, що забезпечує підготовку осіб офіцерського складу із здобуттям ступеня вищої освіти магістра в галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” (з 2025 року – К “Безпека та оборона”) за визначеними спеціальностями після здобуття оперативного рівня військової освіти.

Як зазначено у Стратегії розвитку НУОУ на період до 2030 року <https://nuou.org.ua/assets/documents/nduu-strategy-2030.pdf>, місією університету є задоволення потреб Збройних Сил України та інших складових сектору безпеки і оборони України в лідерах з широким інтелектуальним горизонтом, шляхом надання високоякісних освітніх послуг, розроблення якісної наукової та науково-аналітичної продукції за результатами фундаментальних і прикладних досліджень у сфері національної безпеки і оборони.

Цілі ОП тісно пов'язані з Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>).

Мета ОП повністю відповідає місії та основним завданням НУОУ і спрямована на виконання завдання щодо підготовки висококваліфікованих військових фахівців.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

Мета ОП та програмні результати навчання відповідають тенденціям розвитку спеціальності. При визначенні мети та програмних результатів навчання враховано запити як замовника на підготовку військових фахівців, так і інших стейкхолдерів (Командування Сил безпілотних систем ЗС України, Командування Повітряних Сил ЗС України). Адже за досвідом бойових дій стрімко зростає кількість бойових застосувань і підвищується технологічність безпілотних авіаційних систем, що вимагає якісної підготовки фахівців-організаторів на оперативному рівні. Про це свідчить збільшення державного замовлення на підготовку фахівців з чотирьох у 2023 році до 20-ти у 2025 році. Кафедра авіації щорічно проводить науково-практичні конференції та семінари, які стають майданчиком для кристалізації нових ідей. (Наприклад, Спільне застосування пілотованих та безпілотних бойових систем (2021); Інтеграція закордонних авіаційних платформ у структуру сил оборони України (2024); Розвиток способів протидії БпАС противника за досвідом російсько-української війни (2025)). Саме на цих заходах, за участі всіх стейкхолдерів (включаючи ХНУПС, ЖВІ), ми узгоджуємо вектори розвитку безпіотної авіації, що потім лягає в основу оновлення ОП.

ОП враховує стрімкий технологічний та організаційний розвиток БпАС. За результатами аналізу бойового досвіду та проведених досліджень (зокрема НДР шифри: “Легіонер” (2024), “Політ” (2024), “Тренд-30” (2025-2028), тощо) підтверджується та уточнюється актуальність мети та ПРН ОП.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

Освітньо-професійна програма “Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем” розроблена з урахуванням рекомендацій і визнаних практик освіти Європейського освітнього простору, зокрема: Стандартів і вказівок для забезпечення якості в європейській галузі вищої освіти – ESG 2015 (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area), Європейської рамки кваліфікацій (EQF) та Рамки кваліфікацій ЄПВО (QF-EHEA), директиви НАТО “Освіта та індивідуальна підготовка” (Education and Individual Training Directive, 075-007) та NATO DEEP Reference Curricula (Типові навчальні програми НАТО).

На вимогу замовника кафедра авіації проводить факультативний курс “Особливості застосування безпілотних авіаційних комплексів класу I”, включений до всіх ОП НУОУ, та курс підвищення кваліфікації “Підвищення кваліфікації з питань бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем” для фахівців БпАС, включений до каталогу курсів підвищення кваліфікації (допідготовки, перепідготовки) у ВВНЗ... На цих курсах, до яких залучено широке коло фахівців, проходять апробацію всі нові підходи з подальшим включенням найкращих практик в ОП. Що є підставою для підтвердження або корегування мети, цілей та ПРН ОП.

Регіональний контекст не відіграє вагомий роль в ОП, оскільки підготовка фахівців здійснюється для потреб ЗС України, а випускники проходять військову службу у всіх структурах Сил оборони на всій території України.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

Визначення мети та програмних результатів навчання ОП базується на ґрунтовному порівняльному аналізі вітчизняного освітнього простору. Це критично важливо для забезпечення якості освіти випускників та уникнення дублювання або застаріlosti її змісту.

Аналогічні програми магістерського рівня спеціальності 253 (К5) Військове управління (за видами збройних сил) відсутні. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОПП прийнято до уваги досвід подібних програм в інших ЗВО України, які відрізняються цілями та очікуваними результатами. З аналогічних програм підготовки було використано комплексний підхід до формулювання цілей та програмних результатів навчання, які реалізуються у близьких за обсягами, структурою і змістом освітніх компонентах:

<https://lnk.ua/94yQ09l4M;>
<https://lnk.ua/AVM1mleo;>
[https://lnk.ua/MVwJqonez.](https://lnk.ua/MVwJqonez)

Цивільні ОП в основному фокусуються на інженерії та конструюванні, а не на бойовому застосуванні та управлінні підрозділами. В них відсутня практична складова, орієнтована на виконання бойових завдань та стандартів НАТО. Цивільні програми готують операторів-інженерів, наша програма готує командирів-управлінців, здатних

інтегрувати БпАС в загальну систему сучасної війни.

ОП є унікальною завдяки інтеграції у магістерську підготовку курсу професійної військової освіти (курс офіцерів об'єднаних штабів (L-3), також програма передбачає спільне навчання офіцерів ЗС України та представників інших складових сектору безпеки і оборони (НГУ, ДПСУ, СБУ тощо). Це забезпечує взаємосумісність та формування єдиного розуміння безпекового середовища чого немає в жодному іншому ЗВО. На відміну від цивільних програм, ОП фокусується на управлінні діями та всебічному забезпеченні військ. В ОП акцент зроблено на застосуванні БпАС в оперативному середовищі, а не лише на технічній експлуатації. Під час реалізації ОП використовуються системи імітаційного моделювання (JCATS, Віраж-РД, а в перспективі JTLS-GO) для відпрацювання сценаріїв, наближених до бойових. ОП містить компетентності, яких немає в ОП інших вітчизняних ЗВО: здатність організовувати всеохоплюючу оборону держави, планувати об'єднані операції за процедурами НАТО та виконувати дослідження у сфері воєнних наук.

Таким чином, ОП не має прямих аналогів, оскільки поєднує академічну магістерську підготовку з вузькоспеціалізованою професійною військовою освітою, орієнтованою на перемогу.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

Під час формування мети та програмних результатів навчання (ПРН) проведено порівняльний аналіз змісту аналогічних програм у країнах, що є лідерами в галузі безпілотних технологій. Оскільки прямі аналоги військового спрямування часто мають обмежений доступ, ми зосередили увагу на інженерних та управлінських складових провідних цивільних іноземних програм, зокрема:

<https://lnk.ua/R4aoZMnVJ>;

<https://lnk.ua/1V9YBkOVg>;

<https://lnk.ua/MenIKoKNg>.

При формулюванні ПРН враховувана необхідність володіння випускниками іноземною (англійською) мовою на рівні, достатньому для обговорення професійної діяльності та результатів досліджень у міжнародному середовищі. Це підтверджується наявністю в програмі компонентів, що викладаються англійською мовою (не менше 20%). Таким чином, мета та ПРН освітньої програми є результатом критичного аналізу іноземного досвіду, що гарантує високу конкурентоспроможність наших випускників, їхню здатність працювати у складі багатонаціональних штабів та використовувати найсучасніші світові технології в інтересах оборони України. Хоча прямі аналоги відсутні у відкритому доступі, ОП базується, в тому числі, на аналізі програм підготовки військових фахівців в центрах досконалості НАТО (NATO CoE - Centre of Excellence). Наприклад, Air Operations CoE CASPOA (<https://www.defense.gouv.fr/aocoe-casproa/air-operations-coe-casproa-courses>) забезпечує підготовку офіцерів оперативного рівня для штабу повітряної компоненти (JFAC).

Хоча зміст програм НАТО закритий, в освітніх компонентах ОП враховано ряд доктринальних документів та публікацій НАТО, зокрема: COPD (Доктрина з всеохоплюючого оперативного планування), AJP-3.3 (Доктрина з планування повітряних і космічних операцій), AJP-3.9 (Доктрина з вогневого ураження) і багато інших.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

120

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

107

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

13

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОПП повністю відповідає предметній області спеціальності 253 (K5) Військове управління (за видами збройних сил) для другого (магістерського) рівня вищої освіти. ОПП базується на Стандарті вищої освіти та поглиблює його вимоги специфікою безпілотних авіаційних систем відповідно до Професійного стандарту офіцера оперативного рівня ЗС України з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем (ВОС 063402), затвердженого Начальником Головного управління безпілотних систем ГШ ЗС України 24.02.2024 (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19054>).

Згідно зі Стандартом вищої освіти, об'єктом вивчення та діяльності ОПП є взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег, експлуатація та бойове застосування озброєння та військової техніки, створення та читання знакових систем. ОПП конкретизує цей об'єкт, фокусуючись на: управлінні діями оперативних угруповань та військових частин безпілотних авіаційних систем; організації взаємодії між пілотованою та безпілотною авіацією в операціях; процесах всебічного забезпечення дій БпАС під час виконання завдань.

Теоретичний фундамент програми складають поняття, концепції та принципи, визначені для спеціальності 253. Теорія воєнного управління та оперативного мистецтва: реалізується через дисципліни Основи оперативного мистецтва та компоненти сил оборони (ПО 4), Об'єднані операції (ПО 6), Оперативне планування (ПО 7). Специфічні концепції застосування БпАС розкриваються у блоці фахової підготовки, зокрема в дисциплінах Управління діями безпілотних авіаційних систем (ФКб 1) та Застосування повітряної компоненти Сил оборони (ФКб 4). Це забезпечує набуття знань щодо прогнозування ефективності бойового застосування новітніх систем озброєння.

Програма передбачає опанування інструментарію, необхідного офіцеру оперативного рівня. Слухачі вивчають процедури планування операцій за стандартами НАТО, що відповідає сучасним вимогам до сумісності штабів. Застосовуються методи математичного та імітаційного моделювання бойових дій (JCATS) для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що є вимогою до магістерського рівня у цій галузі.

Програма включає компоненти Основи досліджень операцій... (ПО 11) та Моделювання та прогнозування... (ПО 12), які формують здатність вирішувати складні задачі в умовах невизначеності.

ОП передбачає практичне опанування інструментів, специфічних для предметної області управління БпАС: використання спеціалізованого програмного забезпечення (Віраж-РД, Delta) для планування та управління БпАС; роботу з засобами автоматизації управління та системами ситуаційної обізнаності, що є критично важливим для сучасного військового управління.

Таким чином, зміст програми відповідає спеціальності 253 і наповнює її актуальним змістом, готуючи фахівця, здатного організовувати процес застосування та управління БпАС у сучасному безпековому середовищі.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Відповідно до Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах МО України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, затвердженого наказом МО України від 15.02.2024 № 120 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24>), Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://lnk.ua/ANDxgjbNx>) навчання слухачів здійснюється за індивідуальними навчальними планами.

Всі здобувачі проходять процедуру обрання вибіркового компоненту ОП (навчальних дисциплін) та формування індивідуального навчального плану відповідно до Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів у НУОУ (<https://lnk.ua/mNBdYE9eG>). Індивідуальний навчальний план слухача складається на підставі навчального плану (<https://nuou.org.ua/u/accreditation.html>, <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19054>) і включає всі обов'язкові навчальні дисципліни, дисципліни за вибором ЗВО та навчальні дисципліни, вибрані слухачем, з обов'язковим урахуванням особливостей підготовки військового фахівця, а також індивідуальні завдання.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти також забезпечується можливістю самостійно обирати теми курсових робіт, дослідницького проєкту, наукового керівника, тему кваліфікаційної роботи магістра, місця проведення військового стажування, займаної посади під час проведення КШН, тощо.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Можливість вибору регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України, затвердженим наказом начальника НУОУ від 25.09.2024 № 516/нод (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) та Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-realizatsiiu-prava-viln-vybir-nuou-2025.pdf>).

Слухачі можуть обирати навчальні дисципліни у межах, передбачених освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 10% загальної кількості кредитів ЄКТС (Відповідно до Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15 лютого 2024 року № 120 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24>)).

Вибір дисциплін здобувачем здійснюється протягом першого тижня навчання при консультаційній підтримці гаранта ОПП, членів групи забезпечення, викладачів ОП та випускової кафедри. Здобувачі ознайомлюються з каталогом вибіркового освітніх компонентів (<https://nuou.org.ua/u/dokumenti/>, <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19100>), їх силабусами (<https://nuou.org.ua/u/dokumenti/>, <https://adl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=2959>) та відповідно до особисто визначеної освітньої траєкторії зобов'язані самостійно сформулювати перелік вибіркового компонентів ОП для свого індивідуального навчального плану. Обрані вибірково компоненти ОП вносяться до індивідуального навчального плану здобувача, який погоджується з керівником індивідуальної підготовки (кваліфікаційної роботи), начальником навчальної частини, начальником кафедри, що відповідає за підготовку здобувачів даної ОПП (після розгляду на засіданні кафедри) та затверджується начальником інституту. ВД обираються на весь період навчання. Пропозиції по вибору ВД подаються рапортом. Здобувач має право корегувати свій індивідуальний навчальний план за погодженням з керівником індивідуальної підготовки. Зміни відображаються в індивідуальному плані.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка випускників ОП спрямована на здобуття компетентностей, необхідних для виконання службових обов'язків за посадовим призначенням.

Окрім проведення практичних занять (в тому числі на базі військових частин) в ОП на практичну підготовку окремо

виділено 12 кредитів ЄКТС, що дозволяє слухачам якісно здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Формами практичної підготовки здобувачів є: виконання Дослідницького проєкту (1 кредит ЄКТС), проведення КШН на 2 курсі навчання (2 кредити ЄКТС), розроблення кваліфікаційної роботи магістра (5 кредитів ЄКТС), військове стажування слухачів на 2-му курсі навчання у військових частинах (3 кредити ЄКТС), Атестація (1 кредит ЄКТС).

Під час викладання дисциплін блоку Фахової підготовки, проведення КШН, розроблення дослідницького проєкту та кваліфікаційної роботи магістра застосовуються пакети прикладних програм для проведення практичних розрахунків, засоби імітаційного моделювання (JCATS, Віраж-РД, Delta) для формування управлінських навичок. У формулюванні завдань практичної підготовки, визначенні її змісту та наданні відгуків беруть участь представники замовника.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

Для забезпечення набуття соціальних навичок (soft skills) в ОП акцент робиться на розвиток презентаційних умінь, креативного мислення, навичок спілкування, а також лідерських та організаційних здібностей.

Для здобувачів вищої освіти соціальні навички є важливими оскільки кваліфікацією передбачено, що військовий фахівець повинен знати закономірності діяльності і спілкування, застосовувати отримані знання для організації діяльності і спілкування в професійному середовищі, організовувати діяльність підлеглих та керувати процесом індивідуального розвитку особистості та військового колективу.

Навчання дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, що формують загальні компетентності, так і опосередковано – через фахові освітні компоненти навчальних дисциплін професійної підготовки на заняттях, в яких неодмінним компонентом є робота в команді, управління діями військового колективу, уміння вирішувати конфлікти.

Для розвитку soft skills поза навчанням існує багато можливостей. На базі НУОУ функціонують збори слухачів, ад'юнктів, докторантів. Здобувачі активно залучаються до роботи у науковому гуртку кафедри <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2830>, який є складовою воєнно-наукового товариства інституту (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennya-nt-1.doc>). Слухачі розвивають навички креативності, презентації своїх результатів, лідерські та організаторські якості. До того ж участь у наукових конференціях та семінарах певною мірою впливає на розвиток адаптивності до сучасного безпекового середовища.

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОПП має чітку структуру, яка побудована за принципами логічності та послідовності, навчання від загального до часткового, а також від простого до складного. В розділі 2.2 ОПП (<https://nuou.org.ua/u/accreditation.html>, <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19054>) надано структурно-логічну схему ОПП, яка відображає освітній процес підготовки фахівців за часом у вигляді структури системи логічно взаємопов'язаних освітніх компонентів. Визначена послідовність опанування ОК за ОП дозволяє сформувати військового професіонала-лідера – свідомого громадянина, який спроможний організовувати процес застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем на оперативному рівні в сучасному безпековому середовищі з врахуванням підходів НАТО. Дає можливість підготувати висококваліфікованих фахівців у галузі, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та інноваційного характеру.

Сформовані якості дозволяють здобувачам самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності сучасних суспільних процесів, критично оцінювати соціальні проблеми, аргументовано формувати конструктивні рішення та пропонувати шляхи їх впровадження.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

НУОУ керується вимогами Положення про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ МО України, військових навчальних підрозділах ЗВО, закладах фахової передвищої військової освіти, затвердженого наказом МО України від 15.02.2024 № 120 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24>), Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oop-nuou-25.pdf>), а також розпорядком дня НУОУ, в якому для слухачів передбачено години занять під керівництвом НПП та години самостійної роботи. Навчальний час, відведений на самостійну роботу слухача, регламентується навчальним планом і складає не менше ніж 1/3 загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Відповідно до ОПП встановлено наступний обсяг кредитів за складовими, що передбачають набуття слухачами відповідних компетентностей, на оволодіння:

обов'язковими ОК:

циклу загальних дисциплін – 11 кредитів;

циклу спеціальних дисциплін – 75 кредитів;

вибірковими ОК:

з Каталогу вибірових навчальних дисциплін професійної військової освіти – 5 кредитів;

з Загально-університетського каталогу вибірових навчальних дисциплін – 8 кредитів;

практична підготовка – 12 кредитів.

Відповідно до навчального плану фактичне аудиторне навантаження складає 51,8% , самостійна робота 48,2%.

Результати опитування показують, що слухачам вистачає часу на самостійну роботу

(<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2830>, <https://adl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=10>).

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

Практикоорієнтованість ОПП забезпечується поєднанням теорії і практики при опануванні сукупності ОК, за допомогою яких у здобувачів формується перелік компетентностей шляхом досягнення програмних результатів навчання в процесі підготовки.

На практичну підготовку в ОП окремо виділено 12 кредитів: дослідницький проєкт (1 кредит); КШН (2 кредити), де практично виконують обов'язки за майбутніми посадами; також для розроблення кваліфікаційної роботи магістра виділяється 5 кредитів.

Здобувачі проходять військове стажування (3 кредити) відповідно до Навчальної програми військового стажування здобувачів вищої освіти НУОУ (оперативний рівень військової освіти) в органах військового управління та військових частинах, в яких після випуску займуть відповідні посади, що сприяє формуванню фахових компетентностей. Основними завданнями стажування слухачів є:

набуття знань, умінь (навичок) у виконанні службових обов'язків у військових частинах (організаціях) на відповідних посадах;

удосконалення практичних умінь (навичок) у керівництві підрозділами (військовими частинами), організації та проведенні занять з бойової підготовки, тощо;

поглиблення та закріплення теоретичних знань з дисциплін навчального плану, добір фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційних робіт магістра;

виховання потреби систематичного поглиблення своїх знань та творчого їх застосування у практичній діяльності.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОПП не передбачена, оскільки НУОУ є ЗВО зі специфічними умовами навчання.

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітні цілі та програмні результати навчання ОПП враховують Глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року та “Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року”, а саме:

ціль 4 досягається наданням якісних освітніх послуг здобувачам освіти за ОПП у поєднанні із можливістю здійснення наукових досліджень, як у межах розроблення дослідницьких проєктів та кваліфікаційних робіт магістра, так і за рахунок участі у різних наукових заходах які організовуються у НУОУ та інших ЗВО та наукових установах; ціль 9 досягається за рахунок залучення слухачів до проведення наукових досліджень в межах виконання дослідницьких проєктів, кваліфікаційних робіт магістра та під час опанування ОК: 3О4 “Проєктний менеджмент”, 3О5 “Інновації та військові технології”, ПО10 “Основи теорії систем та системний аналіз у сфері застосування та управління військами (силами)”, ПО11 “Основи досліджень операцій у сфері застосування та управління військами (силами)”, ПО12 “Моделювання та прогнозування у сфері застосування та управління військами (силами)”; ціль 16 досягається під час опанування слухачами ОК: 3О1 “Право збройних конфліктів”, 3О2 “Військове лідерство та командування”, ПО2 “Безпека та стратегія”, а також факультативного курсу “Виховання доброчесності та запобігання корупції”.

Зазначене забезпечує глибоке розуміння здобувачами вищої освіти ЦСР, їх взаємозв'язки та конкретні завдання в Україні. Це дозволяє здобувачам самостійно оцінити рівень впливу фахових спроможностей на вирішення глобальних проблем.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://nuou.org.ua/osvita/vstupnikam.html> (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pp-nduu-2026.pdf>)

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

НУОУ має статус ЗВО із специфічними умовами навчання, що передбачає для здобувача вищої освіти статус “слухача”, при цьому він є військовослужбовцем ЗС України, проходження служби і навчання якого додатково регламентується Указом Президента України “Про Положення про проходження громадянами України військової служби у ЗС України” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008>), нормативно-правовими актами МО України та ГШ ЗС України.

У правилах прийому на навчання у НУОУ в 2026 році (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pp-nduu-2026.pdf>) є вимоги до рівня освіти вступників, наявності необхідних документів, що підтверджують цей рівень. Одним зі вступних випробувань є фахове, яке враховує особливості ОПП.

Встановлені додаткові бали за навчальні, наукові та службові досягнення, які враховують: середній бал диплома про вищу освіту, наявність наукових праць, державних нагород, участь у бойових діях, тощо.

Рейтинговий список вступників впорядковують за конкурсним балом. При однаковому балі переважне право на зарахування надається вступникам, які мають: вищу оцінку з фахового випробування; вищий середній бал додатку до диплома про вищу освіту, на основі якого здійснюється вступ. До програми вступних випробувань включено медичний огляд, психологічне обстеження та перевірку рівня фізичної підготовленості.

Правила прийому на навчання не містять дискримінаційних норм (положень), але мають певні обмеження та особливості, пов'язані зі статусом "слухач" для здобувачів вищої освіти.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ОП, регулюється Правилами прийому на навчання у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pp-nduu-2026.pdf>) та Положенням про порядок переведення, відрядження та поновлення здобувачів вищої освіти у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pro-pereved-vidrah.pdf>) з урахуванням вимог Міністерства оборони України, зокрема наказу МОУ № 877 від 31.12.24 "Про затвердження Особливостей відрядження, поновлення та переведення курсантів, слухачів, ад'юнктів закладів фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та наукових установ у системі Міністерства оборони України" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0217-25>).

За зверненням здобувача - кафедраю та гарантом ОП особисто надається повна інформаційна підтримка даної процедури.

Всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до зазначених положень на офіційному сайті НУОУ.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

Практики визнання результатів навчання, отриманих на інших ОП, на даній ОПП не було. У разі виникнення таких ситуацій до здобувачів будуть застосовані правила Положення про організацію освітнього процесу (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), Положення про інтернаціоналізацію та академічну мобільність Національного університету оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-inter-25.pdf>) та Положення про порядок визнання у Національному університеті оборони України результатів навчання, здобутих у формальній та неформальній освіті (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-poriadok-vyzn-nuou-rez-navch-2025.pdf>).

За зверненням здобувача - кафедраю авіації та гарантом ОП особисто буде надана повна інформаційна підтримка даної процедури.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів неформальної освіти передбачено Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), Правилами прийому на навчання у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pp-nduu-2026.pdf>), Положенням про інтернаціоналізацію та академічну мобільність Національного університету оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-inter-25.pdf>), Положенням про порядок визнання у Національному університеті оборони України результатів навчання, здобутих у формальній та неформальній освіті (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-poriadok-vyzn-nuou-rez-navch-2025.pdf>).

Всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до зазначених положень на офіційному сайті НУОУ.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Випадків визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті за даною ОПП не було. У випадку звернення здобувачів – буде застосовано процедуру визначену Положенням про порядок визнання у Національному університеті оборони України результатів навчання, здобутих у формальній та неформальній освіті (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-poriadok-vyzn-nuou-rez-navch-2025.pdf>) та надана повна інформаційна підтримка даної процедури.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

Навчальна діяльність проводиться відповідно до законів України "Про вищу освіту", "Про освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про військовий обов'язок і військову службу" в організаційних формах, які

передбачені Положенням про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ МО України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24>), Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>): навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Досягнення ПРН відбувається шляхом поєднанням указаних форм, видів навчальних занять (лекція, практичне, семінарське, групове заняття, групова вправа, круглий стіл, КШН, консультація) та методів їх проведення (лекційно-пояснювальний, колективного обговорення, практичний, наочний, метод проблемно-орієнтованого навчання, тощо), поєднання яких забезпечує опанування знань та практичних навичок і надає можливість побачити проблему в комплексі та визначити міждисциплінарні зв'язки для її вирішення.

Самостійна робота сприяє формуванню у слухачів культури розумової праці, ініціативи у пошуку та набутті знань. Перевага на ОП віддається активним і практичним методам та формам навчання, що спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності та відповідають методикам програми DEEP НАТО щодо вдосконалення змісту вищої військової освіти, а також технологіям інноваційного характеру.

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми і методи навчання в рамках ОК ґрунтуються на повазі до кожного слухача як індивіда, з урахуванням потреб кожного, що забезпечує створення гнучких освітніх траєкторій. Приоритетом в НУОУ є суб'єкт-суб'єктний підхід до освітнього процесу. В Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ

(<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) акцентується увага на практичній підготовці слухачів. Слухач самостійно (при сприянні НПП) формує свою освітню траєкторію, набувати необхідних компетентностей, колективно розв'язувати проблеми в групі. Це заохочує у слухачів почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва з боку викладача. Застосування активних підходів, зокрема імітаційного моделювання, стимулює проактивний підхід слухачів до освітнього процесу.

Студентоцентризований підхід реалізується на засадах партнерства через участь слухачів в органах управління (вчена рада інституту, університету) та наявністю належних процедур реагування на скарги та пропозиції слухачів. Рівень задоволеності слухачів вивчається шляхом організованої дієвої системи зворотнього зв'язку

(<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2830>, <https://adl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=10>), а також зустрічами слухачів з керівництвом інституту, університету.

Здобувачам забезпечено доступ до навчальних матеріалів, які розташовані в системі дистанційного навчання НУОУ з персоніфікованим доступом.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Для здобувачів і НПП під час реалізації освітнього процесу за ОП забезпечується академічна свобода, яка полягає у самостійності і незалежності учасників освітнього процесу під час провадження науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів.

Відповідно до Закону України "Про вищу освіту" і Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) НПП мають можливість творчо наповнювати зміст дисциплін, вносити пропозиції до обговорення на засіданнях кафедри авіації щодо змін в робочі програми навчальних дисциплін (у т.ч. з урахуванням бойового досвіду та стандартів НАТО). Відповідність принципам академічної свободи досягається вибором НПП форм, методів та засобів навчання з урахуванням особливостей здобувачів, рівня їх підготовки та інтересів; правом обирати відповідні методи та форми проведення занять, корегувати ОК в залежності від змін тенденцій в галузі та власних наукових досліджень.

Академічна свобода слухачів досягається шляхом надання їм права вільно обирати теми індивідуальних завдань та курсових робіт, тематику кваліфікаційної роботи магістра, наукової роботи та наукового керівника під час роботи у науковому гуртку; брати участь в роботі спортивних секцій тощо.

Особливістю ОП є те, що здобувачі освіти є унікальними у світі носіями бойового досвіду, який вони активно імплементують в освітній процес.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

На офіційному сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/osvita/>) зосереджена вся інформація стосовно освітньої діяльності університету.

Інформація щодо цілей, змісту та результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів заходів доводиться до слухачів наступним чином:

куратори навчальних груп доводять інформацію щодо організації освітнього процесу в НУОУ, про розміщення відповідних документів на офіційному сайті та на платформі дистанційного навчання;

НПП за кожним освітнім компонентом під час проведення першого заняття; для вхідного та поточного контролю – безпосередньо на занятті перед проведенням контролю; для семестрового контролю: на першому занятті, на консультації щодо проведення контрольного заходу – безпосередньо перед його початком; програма комплексного екзамену та методичні рекомендації доводяться до слухачів за семестр до початку атестації.

Порядок оцінювання регламентується Положенням з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>), Положенням про екзаменаційну комісію НУОУ

(<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-ek-nduu-25.pdf>) та уточнюється Методичними рекомендаціями з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-ornzvou-25.pdf>).

Крім того, ці інформація висвітлена в РПНД та силабусах (<https://adl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=2959>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і дослідження є одним з напрямів розвитку ОПП. Слухачі активно залучаються до наукової роботи кафедри, активно приймають участь в наукових семінарах та конференціях, щорічному конкурсі на кращу наукову роботу сліхачів.

Здобувачам надається можливість апробації результатів своїх досліджень при науковому супроводі керівників розроблення кваліфікаційних робіт, публікують результати своїх досліджень (наукові статті, тези доповідей) в наукових виданнях (в тому числі в науковому виданні категорії В інституту авіації та протиповітряної оборони "Повітряна міць України" <http://sap.nuou.org.ua>).

Методологія наукових досліджень викладається в ряді ОК, з наступним практичним її застосуванням. Також, однією з форм практичної підготовки є виконання Дослідницького проєкту. Курсові роботи передбачає систематизацію знань, оволодіння методикою експерименту, аналіз результатів та формулювання нових положень, що мають практичну цінність для військ

Відповідно до вимог Стандарту вищої освіти, однією з форм атестації здобувачів є захист кваліфікаційної роботи магістра, яка є науково-теоретичним дослідженням одного з актуальних завдань напряму підготовки слухача і поєднує зміст всіх ОК за ОПП. Виконання кваліфікаційної роботи магістра має на меті:

систематизацію та поглиблення теоретичних і практичних знань за відповідним напрямом підготовки, формування навичок застосування цих знань під час розв'язання конкретних науково-практичних завдань;

розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних та науково-практичних досліджень;

набуття досвіду з аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду з їх прилюдного захисту.

В НУОУ організовано доступ до міжнародних наукометричних баз даних (Web of Science, Scopus, JStor).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідно до вимог Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>).

Періодичний перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу, з метою визначення відповідності отриманих результатів освітнім стандартам та постійного удосконалення освітніх програм відповідно до Візії Генерального штабу ЗС України щодо розвитку ЗС України на найближчі 10 років (<https://www.zsu.gov.ua/pro-nas/hto-my/viziya/>).

Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається з урахуванням керівних документів (накази, розпорядження тощо), інформаційно-аналітичних матеріалів, що надходять до НУОУ від МОУ, ГШ ЗСУ, замовників на підготовку військових фахівців, а також досвіду бойового застосування військ, досвіду безпосередньої участі НПП, перспективних напрямів розвитку ЗС України, постановки на озброєння новітніх зразків ОВТ, зміни форм і способів застосування ЗС України, досвіду проведених заходів оперативної (бойової) підготовки військ, стандартів НАТО.

Запрошуються представники замовника для участі у науково-практичних конференціях (семінарах), після проведення яких аналізуються робочі програми навчальних дисциплін та виробляються рекомендації щодо оновлення змісту. Крім того, як правило, оновлення матеріалу відбувається наприкінці попереднього семестру (навчального року) за результатами проведеної підсумкової атестації (захисту кваліфікаційних робіт).

Щорічно перегляд змісту освітніх компонентів обговорюється на засіданнях кафедри (затверджується 1-м протоколом навчального року) та вчених рад інституту та університету.

Крім того, до викладання на ОПП залучаються НПП, які приймали та приймають участь у виконанні НДР, були науковими керівниками та відповідальними виконавцями НДР.

Відповідно до останньої редакції ОПП, освітні компоненти переглянуті у 2025 році. Були внесені зміни до ОК щодо оцінювання ефективності організації застосування безпілотних систем відповідно до отриманого бойового досвіду та проведених досліджень за рядом оперативних завдань та НДР: ФКб 1 Управління діями безпілотних авіаційних систем, ФКб 2 Організація штурманського забезпечення безпілотних авіаційних систем, ФКб 3 Організація підготовки організаційних структур безпілотних авіаційних систем.

Ініціатором оновлення змістовного наповнення освітніх компонентів виступили члени групи забезпечення за результатами проведення робочих зустрічей із замовниками – експлуатантами безпілотних систем, а також за результатами проведення науково-практичних конференцій та семінарів.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності НУОУ здійснюється відповідно до Положення про інтернаціоналізацію та академічну мобільність НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-inter-25.pdf>) в рамках міжнародної військової співпраці. НПП кафедри постійно беруть участь в Програмі НАТО з питань вдосконалення військової освіти DEEP. В НУОУ укладено ряд угод щодо співпраці з іноземними ЗВО, які розміщені на сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/u/ms.html>).

Здобувачі вищої освіти систематично залучаються до проведення тренінгів, семінарів, які проводять представники країн – членів НАТО, де мають можливість ознайомлення з результатами міжнародних наукових досліджень та

світовими практиками.

Крім того, до викладання на ОПП залучаються НПП інституту авіації та ППО, які проходили навчання та знайомились з процесом підготовки за процедурами та стандартами НАТО у Національному університеті оборони США (National Defence University of USA - Олексій Мартинюк, Євген Гончаренко), Балтійському оборонному коледжі (Baltic Defence College - Олексій Мартинюк, Олександр Глоба), Академія воєнного мистецтва Польщі (War Study University - Олег Радько, Ярослав Ярошенко), Військовій академії Литви (Military Academy of Lithuania - Сергій Коротін), Програма тактичного лідерства НАТО (TLP Tactical Leadership Program - Олексій Мартинюк, Олександр Блискун), тощо, що створює широкі можливості для ефективної інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Слухачі за ОП мають можливість проходити навчання в Балтійському оборонному коледжі та Коледжі ВПС США.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку в освітньому процесі. Відповідно до Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15 лютого 2024 року № 120 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24>), та Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) за ОПП використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, підсумковий.

Контрольні заходи проводяться з метою визначення відповідності рівня сформованих компетентностей вимогам ОПП, її програмним результатам навчання.

Безпосередньо в ОПП застосовуються такі форми проведення контрольних заходів: усні публічні виступи (з військової риторики та ораторського мистецтва), усне та письмове опитування, тестові завдання, захист есе, індивідуальних, групових та колективних проєктів, індивідуальних завдань, заліки, екзамени, атестація (захист кваліфікаційної роботи магістра, комплексний екзамen). Зміст питань, які виносяться на контрольні заходи, є валідним щодо оцінки відповідних ПРН, визначених ОПП, – питання формуються за змістом ОК, який, у свою чергу, формувався на підставі визначених результатів навчання та компетентностей. Це було предметом обговорення на засіданнях кафедри із затвердженням відповідних матеріалів. Форми контрольних заходів у межах конкретної ОК обираються таким чином, щоб перевірити рівень засвоєння знань, умінь та навичок, досягнення ПРН та з урахуванням спрямованості ОК, її місцем в ОП та впливом на формування певних компетентностей слухача. Зокрема, основною метою поточного контролю є забезпечення зворотного зв'язку між НПП та слухачами для забезпечення поступовості та системності формування ПРН, які діагностуються на підсумкових контролях. Формами атестації є захист кваліфікаційної роботи магістра, складання комплексного екзамену. Порядок проведення захистів кваліфікаційних робіт магістра та критеріїв їх оцінювання, а також порядок проведення комплексного екзамену та критерії його оцінювання визначаються відповідною програмою, що розробляється кафедрою.

Критерії оцінювання знань здобувачів освітньої програми визначаються робочою програмою навчальної дисципліни, враховують ступінь досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

В НУОУ чіткість та зрозумілість контрольних заходів та критеріїв оцінювання регламентуються у наступних документах: Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>); Положенні про екзаменаційну комісію Національного університету оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-ek-nduu-25.pdf>); ОПП; робочих програмах навчальних дисциплін; силабусах.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується:

завчасною та якісною роботою кафедри щодо їх планування та змістовного формулювання; обговоренням питань, пов'язаних з організацією та проведенням контрольних заходів та обміном відповідним досвідом серед НПП; врахуванням пропозицій здобувачів та замовника (Програма атестаційного іспиту щорічно погоджується замовником).

Крім того, забезпечуються ґрунтовним підходом до їх планування і формулювання; чіткою регламентацією процедур організації контрольних заходів; наявністю документованих методичних розробок з проведення контрольних заходів, які містять питання та критерії оцінювання; наявністю в робочих навчальних програмах дисциплін методичних вказівок по проведенню контрольних заходів та критеріїв оцінювання; роз'яснювальною роботою зі слухачами на першому занятті навчальної дисципліни та перед контрольними заходами; проведенням консультацій з організації контрольних заходів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти

наступним чином: науково-педагогічним працівником за даним освітнім компонентом під час проведення першого заняття з навчальної дисципліни; для вхідного та поточного контролю – безпосередньо на занятті перед початком проведення контролю; для семестрового контролю (заліки, екзамени): на першому занятті з вивчення навчальної дисципліни, на консультації щодо проведення контрольного заходу, безпосередньо перед початком проведення контрольного заходу; програма атестаційного іспиту та методичні рекомендації доводяться до здобувачів вищої освіти за семестр до початку атестації, під час проведення консультацій та безпосередньо перед початком проведення контрольного заходу.

Строки контрольних заходів регламентуються навчальним планом та розкладом занять.

Також НПП для кожної ОК на платформі дистанційного навчання (<https://adl.mil.gov.ua>) завчасно розміщують методичні матеріали, завдання, питання до контрольних заходів.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Пр продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації, а саме атестаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи магістра та випускний екзамен з фізичної підготовки, відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” для другого (магістерського) рівня вищої освіти” (Положення про екзаменаційну комісію НУОУ <https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-ek-nduu-25.pdf>).

Атестаційний іспит спрямований на перевірку здатності розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” (К “Безпека та оборона”).

Кваліфікаційна робота магістра повинна містити розв’язання актуальної наукової, технічної, службової або науково-методичної складної задачі, пов’язаної з аналізом (синтезом), моделюванням, дослідженням процесів (явищ), об’єктів, безпilotних авіаційних систем. Кваліфікаційна робота магістра не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Головами підкомісії екзаменаційної комісії призначають провідних фахівців галузі – представників замовника на підготовку, що забезпечує додатковий контроль якості підготовки.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 253 (К5) Військове управління (за видами збройних сил) законодавством не передбачений.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), Положенням про екзаменаційну комісію Національного університету оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-ek-nduu-25.pdf>), Положенням з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>) та уточнюється Методичними рекомендаціями з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-ornzvou-25.pdf>).

Крім того, процедури проведення контрольних заходів визначені у таких документах:

робочі програми навчальних дисциплін (силабуси), програма атестаційного іспиту, методичні рекомендації щодо захисту атестаційних робіт, які наявні у методичному фонді кафедри авіації та доступні для усіх учасників освітнього процесу.

Доступність процедур проведення контрольних заходів для учасників освітнього процесу забезпечується доведенням зазначених вище документів на консультаціях здобувачам під час їхньої підготовки та висвітленням відповідних документів на сайті університету (платформі дистанційного навчання).

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об’єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об’єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів. Встановлені єдині правила перездачі контрольних заходів, оскарження результатів атестації відповідно до Положення про екзаменаційну комісію НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-ek-nduu-25.pdf>), Положення з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>)

Склад екзаменаційних підкомісій для роботи екзаменаційної комісії (ЕК) затверджується наказом начальника університету. До складу ЕК, відповідно до наказу МОУ входять представники замовника (голова та заступник голови ЕК, голови підкомісій ЕК).

Для запобігання конфлікту інтересів, відповідно до процедури повторного складання контрольного заходу (Положення про організацію освітнього процесу (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>)), викладача, який приймав іспит (виставляв залік) зазвичай не включають до складу комісії.

Врегулювання конфліктів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій з питань врегулювання конфліктних ситуацій у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/mrk-vreg-konf-sit-nduu.pdf>).

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів освітньої програми, а також конфлікту інтересів на ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів?

Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів визначений Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15 лютого 2024 року № 120 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/Z0453-24>) та Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://lnk.ua/ANDxgjbNx>).

Академічна заборгованість виникає, якщо за результатами підсумкового контролю (екзамену або заліку) здобувач отримав оцінку «незадовільно». Допускається повторне складання семестрового контролю не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни. Повторне складання атестаційного іспиту та захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. Здобувач, який при другому повторному перескладанні комісії отримав оцінку «незадовільно», відраховується з Університету за невиконання навчального плану. Якщо здобувач не зміг пройти контроль через поважні причини (виконання бойових завдань, хвороба), йому встановлюються індивідуальні терміни ліквідації заборгованості.

Як приклад, застосування відповідних правил до здобувачів ЗФЗО, які на час сесії виконують бойові завдання та не мають можливості пройти контрольні заходи в складі навчальної групи – проходять контрольні заходи відповідно до індивідуального плану.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначений в Положенні про організацію освітнього процесу НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oop-nuou-25.pdf>) та в Положенні про порядок оскарження (апеляції) здобувачами освіти рішення, дії або бездіяльності НП, НПП, інших посадових осіб НУОУ щодо результатів поточного та підсумкового контролю (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-apel-2025.pdf>).

Так у разі незгоди з оцінкою за кваліфікаційний іспит (роботу) слухач має право не пізніше 12 години робочого дня, що слідує за днем оголошення результату, подати апеляцію на ім'я голови ЕК.

Для розгляду створюється Апеляційна комісія яку очолює начальник штабу – заступник начальника Університету, та до складу якої входять представники керівництва Університету, науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності й обов'язково представник органу самоврядування здобувачів освіти.

Комісія розглядає скаргу протягом трьох робочих днів після її реєстрації. Здобувач має право бути особисто присутнім на засіданні комісії.

Комісія заслуховує пояснення НПП, який проводив контроль, та аналізує матеріали (РПНД, силабус, журнал обліку). Якщо факт порушення процедури або необ'єктивності підтверджується, апеляційна комісія ухвалює рішення про повторне оцінювання.

Рішення комісії ухвалюється відкритим голосуванням і є остаточним в межах НУОУ.

Прикладів застосування відповідних правил на ОП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в НУОУ знайшли відображення у таких нормативно-правових документах:

Положення про академічну доброчесність у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ac-dob-25.pdf>);

Кодекс академічної доброчесності НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/acad-dobr-3-25.pdf>);

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, що розробляються в університеті (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-academ-plagiat.pdf>);

Положення про використання штучного інтелекту в Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ai-25.pdf>).

Забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками здійснюється під час провадження освітнього процесу шляхом посилення на джерела інформації, дотриманням норм про авторське право, контролю за дотриманням академічної доброчесності слухачами при проведенні контрольних заходів та об'єктивного оцінювання результатів навчання.

На сайті університету створена активна вкладка “Академічна доброчесність” (<https://nuou.org.ua/u/akademchna-dobrochesnst.html>) та внесено у опитувальник питання, що дозволяють оцінити рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо основних принципів академічної доброчесності.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

Технологічним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності виступає спеціальний програмний засіб StrikePlagiarism (<https://www.strikeplagiarism.com>).

Технологічні рішення, які використовуються на ОП, мають на меті створення середовища, в якому учасники свідомо дотримуються принципів академічної доброчесності.

В якості інструментів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності є:

проведення інформувань НПП та слухачів щодо необхідності дотримання стандартів і процедур академічної доброчесності;

формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових та навчальних працях матеріали (запобігання академічному плагіату);

проведення антиплагіатної експертизи курсових та кваліфікаційних робіт, наукових робіт воєнно-наукового товариства слухачів, навчально-методичних та наукових праць учасників освітнього процесу; усі підготовлені до друку наукові та навчальні видання обов'язково рецензуються, розглядаються на засіданнях кафедри, методичній та вченій раді інституту та університету; автоматизований тестовий контроль та кодування тестових завдань; запровадження процедур моніторингу дотримання академічної доброчесності (анкетування). Кваліфікаційні роботи магістрів за ОПП, мають обмеження щодо розповсюдження, тому не можуть бути розміщені у репозиторії <https://nuou.org.ua/u/repo-kval-rob.html> кваліфікаційних робіт.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

На сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/u/akademchna-dobrochesnst.html>) розміщено документи щодо виховання академічної доброчесності, правила доброчесної поведінки щодо запобігання корупції (<https://nuou.org.ua/u/zapkor.html>).

Популяризація дотримання академічної доброчесності серед здобувачів освіти, здійснюється через систему заходів, що включає крім інформування викладачами під час навчальних занять також факультативи та тренінги, навчальні курси та освітні серіали, розробку та розповсюдження інформаційних матеріалів (буклетів, плакатів, рекомендацій, путівників), інформаційно-консультативне супроводження учасників освітнього процесу через створення відповідних ресурсів на офіційному сайті (<https://nuou.org.ua/u/akademchna-dobrochesnst.html>) університету, проведення всеукраїнських та міжнародних заходів з виховання доброчесності (Форум, Хакатон, Творчий конкурс) при підтримці міжнародних партнерів НАТО BI (Building Integrity), МО Великої Британії, CIDS (Норвегія) та національних інституцій (НАЗК).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності, види якої визначаються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ac-dob-25.pdf>).

Членами комісії з питань академічної доброчесності від кафедри авіації в інституті авіації та протиповітряної оборони визначені доцент кафедри Юрій Коломієць і старший викладач кафедри Анатолій Ткаченко.

На даний момент не було зафіксовано випадків порушень доброчесності у здобувачів вищої освіти за даною ОП.

6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

До реалізації ОПП, залучено науково-педагогічних працівників, які спроможні забезпечити якісне викладання освітніх компонент, з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід, з урахуванням вимог Постанови КМУ від 30.12.2015 №1187 “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності” (зі змінами) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p>), зокрема п. 37 та п. 38.

Так серед НПП, залучених до реалізації ОПП: докторів наук – 22, кандидатів наук (докторів філософії) – 104, з них мають: вчене звання професор – 11, почесне звання “Заслужений винахідник/працівник освіти” – 3:

Герасименко В.В. (д. військ. н., спеціальність – 20.01.01 Воєнне мистецтво, має наукові дослідження та публікації за темою дисципліни, а також практичний досвід безпосередньої участі у бойових діях з організацією застосування безпілотних авіаційних систем) викладає ВК 39, ФКБ 1, ФКБ 2, ФКБ 3;

Телемим В.М. (д. військ. н., спеціальність – 20.01.01 Воєнне мистецтво, Дійсний член (академік) Академії вищої школи України, професор) викладає ПО 3;

Ткач М.Я. (д. економічних. н., спеціальність – 21.08.01 Іноземні держави та їхні потенціали) викладає ЗО 4;

Миколайчук Р.А. (д. техн. н., спеціальність – 20.02.14 Озброєння та військова техніка, доцент) викладає ПО 10, ЗО 5;

Воробійов О.М. (д. техн. н., спеціальність – 20.02.14 Озброєння та військова техніка, професор) викладає ПО 11;

Пермяков О.Ю. (д. техн. н., спеціальність – 20.02.12 Військова кібернетика, інформатика, системний аналіз, дослідження операцій та моделювання бойових дій військ, професор) викладає ПО 12;

Медведев В.К. (к. військ. н., спеціальність – 20.01.01 Воєнне мистецтво, Дійсний член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, професор) викладає ФКБ 1, ФКБ 3;

Мартинюк О.Р. (к. техн. н., спеціальність – 05.13.06 – Інформаційні технології, має наукові дослідження та публікації за темою безпілотних авіаційних систем, є інструктором програми NATO DEEP, доцент) викладає ВК 39, ФКБ 1, ФКБ 2, ФКБ 3;

Волошин І.І. (к. техн. н., спеціальність – 20.02.14 Озброєння та військова техніка, має наукові публікації за темою безпілотних авіаційних систем а також практичний досвід безпосередньої участі у бойових діях із застосуванням безпілотних авіаційних систем) викладає ВК 39, ФКБ 1, ФКБ 2, ФКБ 3;

Будагьянц Л.М. (к. філос. н., спеціальність 09.00.01 – Онтологія і теорія пізнання, доцент), викладає ПО 9 тощо.

В інституті ці питання є обов'язковими для виконання та професійної кар'єри НПП. Відомості щодо виконання вимог наведені у табл.2 для викладачів, які проводять заняття за обов'язковими освітніми компонентами ОПП.

Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, відповідають ліцензійним вимогам, мають необхідну кваліфікацію та значний професійний досвід, що підтверджується їхніми здобутками.

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору викладачів за ОПП є прозорими, недискримінаційними і дають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП.

Заходи для залучення кращих викладачів на ОПП включають: поширення інформації про конкурси на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників на різних ресурсах (відбувалося до повномасштабного вторгнення країни-агресора); проведення конкурсу на заміщення вакантних посад Конкурсною комісією, визначеною Наказом начальника Університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/nak-194-2022.pdf>); визначення рівня професіоналізму відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-reit-25.pdf>) та проведення курсів підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-pknpp-454-25.pdf>).

Під час дії особливого періоду відповідно до статті 2 розділу III наказу МО України від 01.07.2023 № 13/дск призначення НПП у ВВНЗ, ВНП ЗВО та закладів фахової передвищої військової освіти здійснюється без проведення конкурсного відбору.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Замовники є основним джерелом вимог щодо змісту підготовки військових фахівців та визначення ПРН; замовник приймає безпосередню участь у плануванні, організації та проведенні практики та військового стажування;

представники замовника залучаються до проведення окремих навчальних занять:

15.01.2021 лекція Першого заступника МО України “Результати виконання заходів оборонної реформи в системі Міністерства оборони України”;

20.02.2023 заняття Директора Департаменту військової освіти і науки МО України;

23.10.2023 лекція представника ЦВНУ ГШ ЗС України “Організація наукової і науково-технічної діяльності у ЗС України”;

13.11.2023 лекція начальника управління інноваційних проєктів ЦВНУ ГШ ЗС України “Основи інноваційної діяльності у ЗС України”;

16.01.2024 семінар представника ГУ БпС ГШ ЗС України “Напрямки розвитку безпілотних авіаційних систем”;

21.01.2025 групове заняття представником КС БпС ЗС України “Порядок розробки та оформлення бойових документів в організаційних структурах (підрозділів) безпілотних авіаційних систем”;

06.02.2025 лекція Командувача Сил БпС ЗС України “Основні напрями розвитку застосування Сил БпС в умовах російсько-української війни”;

замовник визначає актуальні напрями досліджень для опрацювання кваліфікаційних робіт магістра та погоджує їх тематику;

замовник бере участь у роботі підкомісій ЕК з атестації випускників.

Частина практичних занять за ОП проводиться на базі військових частин за участю представників замовника.

Яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

В НУОУ реалізуються два основні напрями сприяння професійному розвитку викладачів. Перший – забезпечення можливості такого розвитку через курси підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-pknpp-454-25.pdf>), залучення викладачів до співпраці із іншими ЗВО, у тому числі закордонними <https://nuou.org.ua/u/ms.html>, (Угоди про співробітництво), організація міжнародних конференцій, семінарів, форумів. Другий – заохочення за професійний розвиток як через визначення рейтингу відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-reit-25.pdf>), так і через визнання окремих елементів професійного розвитку.

Професійний розвиток НПП забезпечується шляхом:

проходження стажування у військових частинах, у зарубіжних військових навчальних закладах - переважна більшість НПП кафедри пройшли закордонні стажування у військових навчальних закладах НАТО. Заступник начальника кафедри Олексій Мартинюк є майстер-інструктором програми NATO DEEP; навчання на курсах підвищення кваліфікації до Плану підвищення кваліфікації керівного складу та НПП НУОУ; участі у заходах бойової підготовки військ (сил), участі у заходах міжнародного військового співробітництва; залучення до виконання службових (бойових) завдань - всі НПП-військовослужбовці кафедри авіації.

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

На науково-методичних зборах в НУОУ щорічно обговорюються практичні аспекти підвищення якості військової освіти. Учасники зосереджуються на вирішенні нагальних проблем, обміні досвідом та впровадженні інноваційних підходів, зокрема з урахуванням досвіду російсько-української війни та стандартів НАТО. Для стимулювання викладачів до наукової діяльності та підвищення професійного рівня використовуються різні механізми, включаючи преміювання за публікації в міжнародних наукометричних базах, відзначення за досягнення та програму міжнародної мобільності Erasmus+.

Наказом начальника НУОУ від 29.08.2025 затверджено Положення про стимулювання професійної діяльності науково-педагогічних, наукових працівників та оцінювання структурних підрозділів Національного університету оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-stymul-np-npp.pdf>). Ним визначається порядок заохочення викладацької майстерності.

Нематеріальне заохочення полягає у представленні та проведенні нагородження відзнаками в Університеті досягнення. Наприклад, наказом начальника НУОУ “Про заохочення особового складу університету та підпорядкованих підрозділів з нагоди відзначення Дня працівників освіти” від 01.10.2025 №330/нагд – НПП заохочено подяками, грамотами та відзнаками за особистий внесок у забезпечення підготовки висококваліфікованих офіцерських кадрів для потреб ЗС України. Кафедра авіації за підсумками 2024 року визнана кращою кафедрою інституту авіації та протиповітряної оборони.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

Бібліотечний фонд університету є універсальним і формується відповідно до профілю всіх ОП і налічує понад 240 тис. примірників, фонд електронних видань – понад 9 тис., з них понад 60 за напрямом ОПП, що доступні через <https://elib.nuou.org.ua/>. Електронний каталог містить понад 57 тис. записів. Бібліотеки таємної та ДСК літератури містять спеціальні дослідження, досвід застосування БпАС в рУв, доктринальні та аналітичні матеріали щодо розвитку безпілотних авіаційних технологій.

В НУОУ організовано доступ до міжнародних наукометричних баз даних, серед яких Web of Science, Scopus, JStor, що дає можливість здобувачам самостійно досягати ПРН. Доступ надається з внутрішніх IP-адрес Університету. Навчальний процес здійснюється на власній матеріально-технічній базі НУОУ, військових частин ПС та Сил БпС ЗС України, що включає навчальні аудиторії, спортивні зали, навчально-тренувальні комплекси, імітаційні системи та полігони для відпрацювання тактичних елементів застосування безпілотної авіації у бойових умовах.

Система керування освітнім процесом НУОУ функціонує на основі платформи MOODLE (<https://adl.mil.gov.ua/>) і забезпечує інтерактивне навчання, доступ до матеріалів, проведення тестування та надання консультацій онлайн. Фінансові, матеріально-технічні та інформаційні ресурси НУОУ повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН, що підтверджується рівнем підготовки випускників та їхньою професійною діяльністю у ЗС України.

Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

В НУОУ забезпечено безперешкодний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та науково-дослідної діяльності за ОПП.

Науковий центр дистанційного навчання (<https://adl.nuou.org.ua/>) та Центр імітаційного моделювання надають можливості для проведення лекційних та практичних занять у мультимедійних аудиторіях, оснащених сучасною комп'ютерною технікою з доступом до мережі.

Відповідно до потреб підготовки фахівців безпілотної авіації, використовуються спеціалізовані програмні продукти для моделювання бойових дій (JCATS, Віраж-РД, для впровадження JTLS-GO – сплановані курси для НПП у 2026 році).

З метою залучення здобувачів до наукової діяльності, вони беруть участь у роботі Вчених рад у засіданнях Ради молодих вчених, що сприяє їхньому професійному зростанню.

Навчання за ОПП відзначається активною співпрацею викладачів та здобувачів у межах наукової діяльності (зокрема, наукового гуртка кафедри <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2830>), включаючи спільні дослідження, участь у наукових конференціях, написання статей та виконання проєктів, присвячених перспективам розвитку безпілотних авіаційних систем у воєнній сфері.

Для врахування потреб слухачів регулярно проводяться засідання кафедри та групи забезпечення, а також здійснюється їх опитування щодо якості освітніх послуг та умов навчання (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2830>, <https://adl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=10>).

Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

В університеті створено освітнє середовище, що дозволяє задовольняти потреби здобувачів вищої освіти (<https://adl.mil.gov.ua/>):

наявний кадровий потенціал та діюча система вдосконалення професійного рівня НПП забезпечує високий науковий та навчально-методичний рівень реалізації освітнього процесу;

постійно вдосконалюється зміст навчання з використанням сучасних інформаційних технологій;

на кафедрі створено умови для комфортної міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу та участі у науковій, раціоналізаторській роботі;

розвинена матеріально-технічна база та соціально-побутова інфраструктура створюють необхідні умови для навчання та побуту здобувачів вищої освіти: бібліотеки, комп'ютерні класи, стадіон, спортивні та тренажерні зали, стрілецькі тири, поліклініка тощо. Слухачам на період навчання в НУОУ надаються гуртожитки. Біля сімейних гуртожитків обладнано дитячі майданчики.

В умовах правового режиму воєнного стану безпека учасників освітнього процесу гарантується наявністю на території НУОУ укриттів, обладнаних місцями для сидіння, питною водою, системою вентиляції та Інтернет-доступом, що дозволяє не переривати освітній процес під час повітряних тривог. Для виявлення та врахування потреб та інтересів здобувачів проводяться опитування (<https://lnk.ua/BNEgrbDNG>); залучаються виборні представники до складу вченої ради інституту та університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-vrada.pdf>); проводяться періодичні зустрічі із командуванням інституту та НУОУ.

Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

Комплексна підтримка здобувачів є невід'ємною частиною політики забезпечення якості вищої військової освіти. В університеті вибудована багатогранна система супроводу, яка охоплює всі аспекти життєдіяльності слухача: освітня та консультативна підтримка. Здійснюється кафедрами, інститутами, центрами та групами забезпечення. Вона включає проведення консультацій, додаткових занять, спеціалізованих тренінгів та вебінарів. Науково-педагогічні працівники та гаранті програм надають індивідуальну допомогу у формуванні гнучких освітніх траєкторій, виборі тем досліджень та реалізації планів академічної мобільності. Організаційна та інформаційна підтримка. Координують науково-методичний центр, навчальна частина інституту та командири навчальних груп. Слухачам допомагають у вирішенні адміністративних і службових питань, оформленні довідок та налагодженні ефективних каналів комунікації. Інформаційний супровід забезпечується через офіційний вебсайт Університету, платформу дистанційного навчання (зокрема науковий гурток кафедри авіації <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2830>) та електронну бібліотеку, які доступні цілодобово. Соціальна підтримка є пріоритетом і включає надання службового житла в гуртожитках на час навчання, забезпечення всіх прав військовослужбовців та надання юридичних консультацій. Особлива увага в НУОУ приділяється адресній роботі з учасниками бойових дій та особами, які потребують посиленої допомоги через поранення чи складні життєві обставини. Підтримка фізичного та ментального здоров'я. Університет володіє розвиненою спортивно-оздоровчою базою, що включає спортивні, ігрові та гімнастичні зали, стадіони. Медичний супровід забезпечується власною поліклінікою та доступом до провідних військово-клінічних установ. Безпечність освітнього середовища в університеті досягається: завдяки унормованим процедурам реагування на будь-які прояви корупції, дискримінації, сексуальних домагань чи булінгу; відповідністю приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці; дотриманням санітарних норм у місцях, що використовуються для проведення навчальних занять та проживання слухачів; функціонуванням діючої системи охорони праці та техніки безпеки; функціонуванням поліклініки з цілодобовим чергуванням медичного персоналу; пропагуванням здорового способу життя, сприяння заняттям спортом; створенням здорового психологічного клімату у колективах шляхом активного проведення заходів виховної роботи; наданням психологічної допомоги кваліфікованими психологами відділу психологічної підтримки персоналу (<https://nuou.org.ua/kpp.html>); проведенням превентивних заходів щодо недопущення проявів фізичного, психологічного та інформаційного насильства серед учасників освітнього процесу та інших членів колективу університету.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

НУОУ забезпечує реалізацію права на освіту осіб з особливими освітніми потребами відповідно до положень Законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують забезпечення рівного доступу до освітнього процесу. Відповідно до законодавства, окремі категорії громадян, зокрема військовослужбовці, які отримали поранення під час виконання службових обов'язків, учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни мають право на спеціальні умови здобуття вищої освіти. Зарахування таких осіб до навчання у НУОУ може здійснюватися за окремим рішенням Міністра оборони України. Здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами надається можливість навчання за індивідуальним навчальним планом, який враховує особливості стану здоров'я та службової діяльності. Такий підхід дозволяє адаптувати освітній процес шляхом зміни графіка навчання, використання спеціальних методик викладання, додаткових консультацій та створення необхідних умов для засвоєння навчального матеріалу. Забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється через впровадження дистанційного та змішаного навчання. Бібліотечна система університету забезпечує можливість доступу здобувачів вищої освіти до електронних ресурсів (<https://adl.mil.gov.ua/elib/>). Приклади навчання осіб з особливими освітніми потребами на ОП відсутні. Водночас НУОУ має усі необхідні механізми та ресурси для реалізації адаптованого навчального процесу у разі необхідності.

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми

У Національному університеті оборони України створено дієву систему нульової толерантності до випадків корупції, цькування, дискримінації, сексуального домагання. Врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) здійснюється виключно відповідно до вимог чинного законодавства України, Статутів Збройних Сил України, відповідних наказів та директив Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, Методичних рекомендацій з питань врегулювання конфліктних ситуацій у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/mrk-vreg-konf-sit-nduu.pdf>), а також Положення про протидію дискримінації за ознакою статі у Національному університеті оборони України” (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-protydiiu-dyskryminatsii-2021.pdf>).

В Університеті функціонує спеціалізований Науковий центр проблем виховання доброчесності та запобігання корупції, а також призначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції.

Процедура реагування:

1. Особа, якій стало відомо про корупційне правопорушення або конфлікт інтересів, зобов'язана повідомити безпосереднього керівника або начальника Університету (рапортом/заявою).
2. Повідомлення реєструється уповноваженою особою в Журналі обліку.
3. Протягом двох робочих днів керівництво приймає рішення про врегулювання (зовнішній контроль, усунення від завдання, переведення тощо).

В Університеті введена посада радника начальника університету з гендерних питань. Також функціонує відділ психологічної підтримки персоналу, який займається моніторингом морально-психологічного клімату.

Процедура реагування:

1. Постраждала особа має право письмово повідомити прямого начальника або радника з гендерних питань.
2. Усі повідомлення підлягають обов'язковій реєстрації.
3. Начальник Університету призначає службове розслідування для встановлення фактів.
4. У разі виявлення ознак злочину матеріали передаються до правоохоронних органів; до винних застосовуються заходи дисциплінарної, адміністративної або кримінальної відповідальності

На сайті НУОУ та в системі дистанційного навчання функціонують "Скринька довіри", кнопки "Повідом про корупцію", "Кібершахрайство" та контакти посадових осіб для звернень. Питання доброчесності та гендерної рівності включені до силабусів, розглядаються на кураторських годинах та під час вступної кампанії. Проводяться опитування здобувачів щодо випадків дискримінації чи корупції, результати яких аналізуються керівництвом. Прикладів застосування таких процедур під час реалізації ОП не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється на основі: Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), Положення з моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-monitor-25.pdf>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>), Методичних рекомендацій до порядку реалізації освітніх програм у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-realiz-op-nduu.pdf>).

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до Положення з моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-monitor-25.pdf>) періодичний перегляд ОП здійснюється на основі їх моніторингу (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-realiz-op-nduu.pdf>), у тому числі на підставі результатів оцінювання знань слухачів за результатами проведення контрольних заходів. Останні зміни в ОП були внесені у зв'язку з уведенням в дію Професійного стандарту офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з бойового застосування, управління та забезпечення дій безпілотних авіаційних систем (ВОС 063402), затвердженого Начальником Головного управління безпілотних систем Генерального штабу Збройних Сил України 24.02.2024, на підставі якого ОП була ретельно перепрацьована робочою групою з залученням всіх зацікавлених сторін та схвалена рішенням Вченої ради НУОУ, протокол № 5 від 01.05.2024. Відповідно до Постанови КМУ від 30.08.2024 № 1021 “Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-p>) до ОП робочою групою з залученням всіх зацікавлених сторін було внесено відповідні зміни, схвалені рішенням Вченої ради НУОУ, протокол № 7 від 23.06.2025, та введено в дію оновлену ОП наказом начальника НУОУ від 04.09.2025 №514/нод. Були також узгоджені вертикаль підготовки фахівців бакалаврського та магістерського рівнів, удосконалені зміст ОК щодо планування застосування БпАС класу ІІ, щодо регулювання авіаційної діяльності, впроваджено підхід до вивчення бойового досвіду та удосконалено підхід до викладання оцінювання ефективності.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до

процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Слухачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості наступним чином:

залучення здобувачів вищої освіти за даною ОП до робочої групи з розробки ОПП;

аналіз результатів контрольних заходів;

проведення опитувань щодо потреб слухачів на початку та щодо результатів задоволення їх потреб у кінці кожного заняття;

проведення опитувань щодо змісту ОК наприкінці вивчення кожної навчальної дисципліни та навчання в цілому

(<https://adl.mil.gov.ua/mod/feedback/view.php?id=331869>);

опитування слухачів щодо забезпечення якості та надання пропозицій щодо удосконалення ОПП

(<https://adl.mil.gov.ua/course/modedit.php?return=1&update=349730>). За результатами проведеного опитування за пропозицією слухача ОПП підполковника Дмитра Васильченка внесено зміни в зміст ОК ФКб 1: “Управління діями безпілотних авіаційних систем” щодо проведення практичної підготовки на центрі імітаційного моделювання НУОУ з застосуванням системи імітаційного моделювання JCATS по розробленим за участю слухачів сценаріями (протокол засідання кафедри авіації №9 від 19 лютого 2025 року).

Разом з тим, під час розгляду та затвердження ОП Вченою радою університету слухачі (члени вченої ради) можуть приймати участь в обговоренні проблемних питань на рівних умовах.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

Відповідно до Статуту НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/statut-nuou-2025-1.pdf>) вищим органом громадського самоврядування осіб, які навчаються в НУОУ, є Загальні збори курсантів, слухачів, ад'юнктів та докторантів. Цей орган об'єднує всіх здобувачів відповідних категорій і покликаний захищати їхні права та інтереси, в тому числі забезпечення якості освіти.

Слухачі, члени самоврядування, мають право вносити пропозиції щодо змісту освітніх програм і навчальних планів та розвитку матеріально-технічної бази ЗВО. Представники з числа слухачів входять до складу вчених рад інституту та університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-vrada.pdf>), де мають право висловлювати загальну думку і погляди колективу слухачів щодо навчання та повсякденної діяльності; беруть участь у прийнятті рішень, у т.ч. стосовно забезпечення якості освіти (змісту ОП, внесення змін до них).

Крім того, слухачі можуть надавати пропозиції за результатами заходів практичної підготовки (практичних занять, військового стажування) у військах щодо змісту програм та індивідуальних завдань. Зазначені пропозиції розглядаються на засіданні кафедри авіації, а потім виносяться на розгляд Вчених рад інституту та університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Безпосередньо розробляли ОПП представники замовника у складі робочої групи:

головний спеціаліст відділу супроводження підготовки спеціалістів та підрозділів безпілотних систем управління підготовки штабу Командування сил БпС ЗС України, полковник Анатолій Мельников – узгодив вертикаль підготовки фахівців бакалаврського та магістерського рівнів, формував компетенції профстандарту, які увійшли до ОП;

начальник відділу підготовки управління БпАС Командування авіації Командування ПС ЗС України, полковник Генадій Тимчук – удосконалив зміст ОК щодо планування застосування БпАС класу II;

начальник відділу аеронавігації управління льотної експлуатації, аеронавігації та аеродромів ГУДАУ, полковник Олександр Обухов – удосконалив зміст ОК щодо регулювання авіаційної діяльності;

командир батальйону БпАС Сил ТрО ЗС України, підполковник Андрій Сухін – впровадив підхід до вивчення бойового досвіду;

старший науковий співробітник науково-дослідного відділу планування розвитку і модернізації озброєння та військової техніки в ЗС України ЦНДІ ЗСУ, слухач заочної форми здобуття освіти, підполковник Олександр Луцеват – запропонував підхід до викладання оцінювання ефективності.

В якості голови підкомісії ЕК для атестації випускників 2025 року залучався представник Командування СБпС підполковник Максим Мажарівський.

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)

В університеті регулярно здійснюється моніторинг інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>).

Процедуру збирання інформації щодо кар'єрного зростання випускників за освітньою програмою забезпечено шляхом надходження до інституту авіації та протиповітряної оборони відгуків від командирів військових частин на випускників з наданням їм характеристики щодо результатів службової діяльності. Аналіз відгуків з військ розглядається на засіданнях Вченої ради університету. Вчена рада за результатами обговорення може вносити пропозиції щодо коригування змісту підготовки за ОПП.

Оцінювання випускників НУОУ замовниками здійснюється після одного року їхньої військової служби за призначенням. Перший випуск за ОП відбувся в 2025 році – у 2026 році буде застосований описаний вище механізм.

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>) регламентує процедури комплексного моніторингу якості підготовки фахівців; удосконалення та оновлення освітніх програм; впровадження інноваційних технологій; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників тощо.

Опитування всіх зацікавлених сторін (здобувачів, випускників, замовника та НПП) проводиться щодо актуальності цілей і ПРН за ОП на постійній основі (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19101>, <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19117>): під час проведення науково-практичних конференцій і семінарів – академічної спільноти, замовників, провідних фахівців в галузі застосування БпАС; щорічно – випускників за всіма ОП НУОУ, після завершення атестації для підвищення об'єктивності.

Перед внесенням змін в ОП – зміни узгоджуються з усіма стейкхолдерами.

Наприклад, за результатами опитування слухачів щодо удосконалення ОПП, кафедра отримала пропозицію від слухача підполковника Дмитра Васильченка внести зміни до освітньої компоненти “Управління діями безпілотних авіаційних систем” (ФКб 1) (впровадити практичну підготовку в Центрі імітаційного моделювання НУОУ із застосуванням системи JCATS за сценаріями, розробленими за участю самих слухачів). Пропозиція слухача була розглянута та схвалена на засіданні кафедри авіації (протокол № 9 від 19.02.2025).

Також, робочою групою з розробки ОП імплементовано пропозиції представників замовників:

Генадія Тимчука (ПС ЗСУ) – вдосконалено зміст дисциплін щодо планування застосування БпАС класу II;

Олександра Обухова (ГУДАУ) – внесено зміни до блоку регулювання авіаційної діяльності;

Андрія Сухіна (ТрО) – впроваджено новий підхід до вивчення бойового досвіду в рамках ОП.

Щорічно проводиться самоаналіз діяльності кафедр університету. Кожен рік переглядаються та оновлюються: ОП, робочі програми навчальних дисциплін (силабуси).

Також, ОП регулярно адаптується до нових стандартів, наприклад: після затвердження Професійного стандарту (ВОС 063402) у лютому 2024 року, ОП була повністю перероблена та затверджена вже у травні 2024 року; після виходу Постанови КМУ № 1021 у серпні 2024 року, було оновлено ОП для набору 2025 року, яку введено в дію наказом начальника НУОУ № 514/нод від 04.09.2025.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Під час корегування ОП враховувався досвід акредитації освітньо-професійних програм та освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії університету.

Проведено аналіз зауважень та пропозицій. Із рекомендацій щодо покращення зазначених ОП враховані наступні: недосконалість процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти – розглянута можливість створення умов для формування індивідуальних освітніх траєкторій слухачів, зокрема через визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;

надана можливість удосконалення процедур щодо досягнення відповідності цілей ОП та ПРН вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи та мобільності;

більш чітко окреслено перелік дисциплін щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти;

вдосконалено індивідуальні навчальні плани у здобувачів вищої освіти, що дозволяють раціонально використовувати час відведений їм для самостійної роботи;

удосконалено засоби діагностики шляхом закріплення їх за конкретними програмними результатами навчання;

знято закритий характер окремих складових освітніх компонентів за ОП;

більш повне врахування у системі матеріального заохочення науково-педагогічних працівників складових їх праці (розробка службових документів, рецензій, відгуків, публікацій в міжнародних науково-метричних базах тощо), які займають значну частину робочого часу;

удосконалено процеси залучення слухачів до оновлення ОП;

на сайті університету була створена активна вкладка “Академічна доброчесність” (<https://nuou.org.ua/u/akademchna-dobrochesnst.html>).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>) НУОУ сприяє залученню учасників академічної спільноти до системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Усі учасники академічної спільноти безпосередньо залучені до реалізації процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти шляхом:

здійснення моніторингу ОПП;

надання можливості проходження зовнішніх стажувань, участь у методичних семінарах, метою яких є обмін інформацією щодо методик викладання, оптимізації освітньої та наукової компонент ОПП, обговорення

можливостей використання сучасних технологій у навчанні (в тому числі, за програмою Erasmus+);

забезпечення зворотного зв'язку із НПП та здобувачами вищої освіти у результаті якого формуються цілі і завдання ОП, вимоги до результатів навчання, критерії, за якими відбуватиметься перегляд навчальних планів і освітніх програм;

здійснення аналізу результатів професійної діяльності науково-педагогічних працівників та результатів навчальної

діяльності здобувачів вищої освіти шляхом щорічного їх оцінювання та оприлюднення результатів таких оцінювань. Питання забезпечення якості освіти, основних процедур її забезпечення регулярно розглядається на засіданнях кафебри, Вченої ради інституту, Вченої ради НУОУ.

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

В академічній спільноті НУОУ на постійній основі відбувається формування культури якості освіти. Це досягається, в першу чергу, необхідністю суворого дотримання всіма учасниками освітнього процесу вимог нормативно-правової бази, яка регламентує таку діяльність (Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти у НУОУ <https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>). А також чітким розподілом відповідальності між різними структурними підрозділами НУОУ у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, а саме:

- кафебри, Групи забезпечення: приведення змісту освіти у відповідність до потреб Сил оборони та сучасних вимог з реформування ЗС України; впровадження в освітній процес передових методик і педагогічних технологій;
- Центр підвищення кваліфікації та професійного рівня: підвищення ефективності підготовки (перепідготовки) і підвищення кваліфікації НПП;
- Науковий центр дистанційного навчання: удосконалення системи підготовки військових фахівців з інформаційної, інформаційно-психологічної, кібернетичної безпеки;
- Навчально-науковий центр іноземних мов: розвиток мовної підготовки військових фахівців з досягненням ними рівня достатнього для ефективного впровадження стандартів НАТО.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначені у наступних документах ЗВО:

- Статут Національного університету оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/statut-nuou-2025-1.pdf>) – це основний документ, який визначає права та обов'язки осіб, які навчаються, та працівників Університету, а також засади управління закладом;
- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) – деталізує права та обов'язки здобувачів вищої освіти (відвідування занять, виконання індивідуального плану, академічна доброчесність тощо) та науково-педагогічних працівників у контексті навчальної діяльності;
- Положення про академічну доброчесність у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ac-dob-25.pdf>) – визначає етичні принципи, правила поведінки, види порушень та відповідальність за них для всіх учасників освітнього процесу.

Дані документи розміщені на офіційному сайті НУОУ у відкритому доступі. Повні тексти освітніх програм, навчальних планів, силябусів та методичних матеріалів розміщені в системі дистанційного навчання (<https://adl.mil.gov.ua/>), до якої мають авторизований доступ усі слухачі та викладачі.

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проекту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Проекти документів з освітнього процесу доступні на сайті НУОУ в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства в умовах воєнного стану – <https://nuou.org.ua/u/accreditation.html>. В умовах дії воєнного стану, у зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією РФ проти України, повна інформація про структуру, зміст та місця проведення підготовки військових фахівців не може в повному обсязі бути оприлюдненою на офіційному вебсайті НУОУ, відповідно до:

- Закон України «Про доступ до публічної інформації» (ст. 6, ч. 2): Обмеження доступу до інформації здійснюється, якщо розголошення може завдати шкоди національній безпеці, територіальній цілісності або громадському порядку;
- Закон України «Про правовий режим воєнного стану»: Дозволяє обмежувати конституційні права і свободи людини (зокрема право на збір інформації) в інтересах оборони.

Це пов'язано з наступними ризиками:

- оприлюднення повного змісту освітніх компонентів, переліку компетентностей та результатів навчання дозволить супротивнику проаналізувати напрями підготовки фахівців, виявити нові тактичні прийоми та технічні рішення, що впроваджуються у Силах оборони, та завчасно розробити заходи протидії;
- відкритий доступ до персональних даних науково-педагогічних працівників (серед яких є діючі офіцери) та здобувачів освіти створює пряму загрозу їхньому життю та здоров'ю, а також підвищує ризик вербування або фізичного впливу з боку спецслужб країни-агресора;
- інформація про наявне обладнання, спеціалізовані лабораторії та місця проведення практичної підготовки може бути використана для планування вогневого ураження об'єктів інфраструктури ЗВО.

Звернення, зауваження та пропозиції надаються через веб-сторінку “Контакти” офіційного сайту НУОУ – <https://nuou.org.ua/contacts.html> та Скриньку зауважень та пропозицій – <https://nuou.org.ua/skr.html> (за адресою –

admin_nuou@post.mil.gov.ua).

Доступ до повного пакету документів надається уповноваженим особам (експертам НАЗЯВО, представникам замовника) після проходження процедури авторизації.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті НУОУ оприлюднено інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства в умовах дії воєнного стану (<https://nuou.org.ua/u/accreditation.html>). В повному обсязі програма розміщена в системі дистанційного навчання за посиланням <https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19054> (доступ мають усі авторизовані учасники освітнього процесу).

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони:

1. Унікальність та актуальність: ОП є ексклюзивною програмою підготовки офіцерів оперативного рівня для новоствореного роду військ – Сил безпілотних систем, що базується на унікальному (в усьому світі) бойовому досвіді учасників освітнього процесу та враховує вимоги нового Професійного стандарту (ВОС 063402).
2. Інноваційне технологічне забезпечення: навчання реалізується з використанням спеціалізованого програмного забезпечення бойового управління та систем імітаційного моделювання (Delta, Віраж-РД, JCATS), що забезпечує формування практичних навичок прийняття рішень в умовах, наближених до бойових. НПП докладають максимальних зусиль до розширення спектру і залучення таких систем до освітнього процесу (Command: Modern Operations, JTLS-GO).
3. Синергія теорії та практики: залучення до викладання провідних фахівців-практиків з Командування Сил БпС та участь слухачів у реальних НДР, що дозволяє оперативно імплементувати зміни тактики застосування БпАС у навчальний контент.
4. Взаємосумісність: інтеграція в ОП процедур планування операцій за стандартами НАТО (MDMP, ATO Cycle, COPD), що забезпечує здатність випускників працювати у багатонаціональному штабному середовищі.

Слабкі сторони та шляхи їх усунення:

1. Обмеження академічної мобільності: через правовий режим воєнного стану та статус військовослужбовців фізична міжнародна мобільність здобувачів є обмеженою.
Шлях усунення – розширення участі у дистанційних заходах (вебінари, онлайн-курси) партнерів НАТО DEEP та залучення іноземних радників до проведення занять в Україні.
2. Швидке моральне старіння матеріальної частини (короткий життєвий цикл): динамічний розвиток технологій БпАС призводить до того, що наявні зразки техніки швидко втрачають актуальність. Це призводить також до зміни способів застосування БпАС та швидкого морального старіння доктринальних документів.
Шлях усунення – акцент на вивченні принципів побудови систем та використання симуляторів/тренажерів, програмне забезпечення яких оновлюється швидше, ніж фізичні зразки.
3. Обмежені можливості публікації досліджень: наявність інформації з обмеженим доступом у кваліфікаційних роботах ускладнює їх оприлюднення у відкритих наукометричних базах та репозитаріях, що впливає на видимість наукових здобутків.
Шлях усунення – публікація несекретних частин досліджень та активізація роботи у спеціалізованих закритих збірниках.
4. Рівень володіння англійською мовою: недостатній вхідний рівень володіння англійською мовою частиною здобувачів ускладнює роботу з оригіналами доктринальних документів НАТО.
Шлях усунення – інтенсифікація мовної підготовки в рамках ОП та використання платформ на кшталт “English4Ukraine” (<https://mu.edu.ua/english4ukraine>) для самостійного опанування мовою.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспектива розвитку ОПП полягає у підвищенні її якості та престижу і буде здійснюватися за рахунок: розширення міжнародної співпраці з БВНЗ НАТО: United States Air War College (США) інтеграція курсів оперативного планування БпАС у міжвидових операціях; NATO School Oberammergau (Німеччина) спільні програми з управління діями безпілотних авіаційних систем у складі угруповань військ; Royal Air Force Air and Space Warfare Centre (Велика Британія) розробка методик оцінки ефективності бойового застосування БпАС; Netherlands Defence Academy (Нідерланди) дослідження з тактики застосування БпАС у рамках повітряних та сухопутних операцій; Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA) впровадження інновацій у сфері управління БпАС; Joint Air Power Competence Centre (НАТО) стандартизація методик управління БпАС у міжвидових операціях; участі у міжнародних військових та освітніх програмах: NATO Defence Education Enhancement Programme адаптація навчальних програм до стандартів НАТО, участь у спільних проєктах; Military Assistance Programme (США) розширення підготовки офіцерів оперативного рівня у сфері планування застосування БпАС; Baltic Defence College розробка курсів з оперативного застосування БпАС у регіональних конфліктах; Inter-European Air Forces Academy

вдосконалення процедур міжвидової взаємодії БпАС; United States Air Force's Air Education and Training Command впровадження методик командного управління та стратегічного планування у сфері БпАС.

Розширення застосування імітаційних систем та інформаційних технологій:

співпраця з NATO Air Operations Simulation Centre (Бельгія) розширене застосування комп'ютерних моделей для управління БпАС у бойових умовах, Joint Warfare Centre (НАТО) інтеграція безпілотних авіаційних систем у міжвидові навчання та штабні тренування; застосування Live, Virtual, Constructive (LVC) технології для проведення навчань у симуляційному середовищі, ІІІ-асистовані аналітичні системи для оцінки ефективності бойових дій підрозділів з БпАС;

Blackboard, Coursera for Military впровадження інтерактивних курсів з планування та управління БпАС; VR та AR технології для моделювання управління БпА у бойових умовах; Massive Open Online Courses для дистанційного підвищення кваліфікації офіцерів;

створення спеціалізованих класів з відповідним обладнанням для імітації центру ситуативної обізнаності для моделювання бойового застосування БпАС у складі угруповань військ, модернізація наявного ПЗ для здійснення імітації управління безпілотними авіаційними підрозділами у бойових умовах;

створення навчального ситуаційного центру для аналізу й оцінки ефективності застосування БпАС.

Гнучка система мотивації та академічна доброчесність: стимулювання учасників освітнього процесу до публікацій у міжнародних наукових виданнях, участі у грантових програмах для наукових досліджень у сфері бойового застосування, управління та забезпечення дій БпАС.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Коваль Михайло Володимирович

Дата: 19.01.2026 р.

Таблиця 1. Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид освітнього компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ЗО 6. ІНОЗЕМНА ВІЙСЬКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ	навчальна дисципліна	2024_ЗО_6_к.pdf	FWjnI/VPoBWMwS86tQeMLfoxmj//UCI DsfjUfPjSrLE=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ЗО 5. ІННОВАЦІЇ ТА ВІЙСЬКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	навчальна дисципліна	2024_ЗО_5_к.pdf	tUT+X391mEBj2xqMg5/au4k5CJ8/ntg9iA Q2afeYB5s=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ЗО 4. ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	навчальна дисципліна	2024_ЗО_4_к.pdf	tNCK2EnWtisnEFOS FruX2wAfrBd4fyor9 iDcvFAAKkA=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ЗО 3. МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ	навчальна дисципліна	2024_ЗО_3_к.pdf	1q76ZLbOfgZadHLK EYub9DI+6e9oiG+df J6j58HaZ3Y=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ЗО 2. ВІЙСЬКОВЕ ЛІДЕРСТВО І КОМАНДУВАННЯ	навчальна дисципліна	2024_ЗО_2_к.pdf	l1Bqn5t+OkkPRv6uQ nnVWK/1PbDIhDY7 Ni64UklpADM=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ЗО 1. ПРАВО ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	навчальна дисципліна	2024_ЗО_1_к.pdf	Uzm2inGAOgXXQge FFJHPea9mGmZWe M2TAHDU9n3J7rM =	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 5. РОЗВИТОК СИЛ	навчальна дисципліна	2024_ПО_5_к.pdf	goU+NVOykiqE+Ho v7zxOxTtMsZBA+pO DnGiWk8Tva78=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 2. БЕЗПЕКА ТА СТРАТЕГІЯ	навчальна дисципліна	2024_ПО_2_к.pdf	spzsj2QXl/ThBQS/yl oDWI97Yd1drfGY5Y 4jj+Pm2t4=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 1. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА	навчальна дисципліна	2024_ПО_1_к.pdf	PbM28fip4cXdl2UJ mknL8AGR0Tbfwj4z ZgqBl4V57Pw=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ФКб 4. ЗАСТОСУВАННЯ ПОВІТРЯНОЇ КОМПОНЕНТИ СИЛ ОБОРОНИ	навчальна дисципліна	2024_ФКб_4_к.pdf	6IczF8GcaoButV4wL DxXAdGVNgcnc1/78 EtgCWWhpCZAw=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ФКб 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ	навчальна дисципліна	2024_ФКб_3_к.pdf	mnsA2ZF9froYgU5sc Tz1eqOyFehZGZ1GA wb4ZnDN8qk=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ФКб 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІТУРМАНСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ	навчальна дисципліна	2024_ФКб_2_к.pdf	ouqKlpD1YhO5mQBy LDGoXsj/NtIsyEcGs puuSmdZ/BU=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ФКб 1. УПРАВЛІННЯ ДІЯМИ БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ	навчальна дисципліна	2024_ФКб_1_к.pdf	MF/l5BPt3IUU9fjbc0 ZsNv78dF3sPDay8z7 qyC7ilqM=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 12. МОДЕЛЮВАННЯ ТА	навчальна дисципліна	2024_ПО_12_к.pdf	6ndxI/bFu++Hp5od 76JwQfZv3B56QNCs	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та

ПРОГНОЗУВАННЯ ДІЙ У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ (СИЛАМИ)			OcGKFSfSybA=	достатнє для реалізації ОПП
ПО 11. ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕНЬ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ (СИЛАМИ)	навчальна дисципліна	2024_ПО_11_к.pdf	AYkkoUh7pKQl6FpXK8xqdTL4h/PpN3WYPVYk5OdWm3o=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 10. ОСНОВИ ТЕОРІЇ СИСТЕМ ТА СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ (СИЛАМИ)	навчальна дисципліна	2024_ПО_10_к.pdf	AraijVZISGdElvZRp52Z9mW/ImrHGwvAkINQB8W2hco=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 9. СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНИХ ВІЙН	навчальна дисципліна	2024_ПО_9_к.pdf	2rgySsCuhf+mf8w6a+wlGAWYQIjbnAjiFHFZA3a7g9Q=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 8. ПЛАНУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ (КШТ “ОБ’ЄДНАНІ ЗУСИЛЛЯ”)	навчальна дисципліна	2024_ПО_8_к.pdf	E8Fiy/FU6mqme6/xXRreoI/jlqPkU8uHG/bQv9G7Xuk=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 7. ОПЕРАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ	навчальна дисципліна	2024_ПО_7_к.pdf	gjeHGkbb+x82zX4PY9QkXo6/AodZAb6nLfDyQSCzYu4=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 6. ОБ’ЄДНАНІ ОПЕРАЦІЇ	навчальна дисципліна	2024_ПО_6_к.pdf	nPGWfLhyhBOyDD9sCRBEHQSBAbSdCnElNVGrBzg4uhQ=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 4. ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ТА КОМПОНЕНТИ СИЛ ОБОРОНИ	навчальна дисципліна	2024_ПО_4_к.pdf	P45nhY/Qn9mnAuSHJ5outtuACB1u1i5iRRNHiFmLKww=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП
ПО 3. РЕАГУВАННЯ НА КРИЗУ	навчальна дисципліна	2024_ПО_3_к.pdf	fp3JIOQ4ic2q7Vmbxt+GxK6h9FreyWG8lpyZo1sh9Bo=	Матеріально-технічне забезпечення в наявності та достатнє для реалізації ОПП

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам

Документ	Назва файла	Хеш файла
Документ	Замість Додатку2 В умовах дії воєнного стану.pdf	kjvSLNIEkycnlDKNdivLXmhIo9XEQQpz5jRIDYvpDYI=

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату	Обов’язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
----------------------------------	---------------------------	---	-----------------	----------------------------

	навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)			
--	--	--	--	--